GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 10. Dumineca 5|17 Februariu 1878.

Angli'a si Russi'a.

Brasiovu, in 16 Februariu 1878.

Cu tóte ca turcii au refusatu Angliei intrarea in Bosforu, flot'a anglesa a trecutu in 13 Februariu prin Dardanelle si a inaintatu in marea de Marmar'a. Astadi corabiile cuirassate de sub comand'a admiralului Hornby se afla inaintea Constantinopolei si russii, cari si-au reservatu pentru acestu casu deplin'a libertate a actiunei, trebuie ca au realisatu pana acuma ameniutiarea loru si au ocupatu Constantinopolea. Acuma se afla dér' faç̧ia in faç̧ia cazaculu cu marinariulu anglesu, ursulu din Sibiri'a cu leopardulu mariloru. Ce voru incepe ei, ce bataie voru duce unulu pe uscatu, altulu pe mare?

Inainte de isbucnirea resbelului, pe candu cabinetulu reginei Victori'a portá limbagiulu celu mai aspru dintre tóte statele europene si era temere, ca va isbucni unu conflictu anglo-russescu, dlu de Bismarck fiindu intrebatu de parerea lui, a respunsu: Nu ve fia frica, nu este nici unu periculu ca se va nasce unu resbelu intre Angli'a si Russi'a, pescele nu va poté deveni niciodata periculosu unui animalu terestru!

Si in adeveru, ce altu scopu póte avé intrarea celoru siese corabii cuirassate anglese in Bosforu, déca nu p'acel'a alu unei grandióse demonstratiuni, alu unui protestu in favorulu interesseloru anglese? „Nu este ertatu, cá Constantinopolea se devina russésca!" striga press'a anglesa irritata asupra estraordinarieloru victorie ale russiloru. Cei pasa inse ursului din padure, ca pescele se bate in apa?

Anglesii striga pentru ca se vedu insielati, se vedu in neputintia de a impedecá mersulu victoriosu alu Russiei. Nu mai póte fi indoiél'a ca, pentru momentu celu puç̧inu, Angli'a este isolata, ca nu are nici-o aliantia. Destula silintia 'si-a datu de unu timpu incóce lordulu Derby de a castigá pe Austro-Ungari'a in partea politicei sale, dér nu a potutu reusi pana acuma si astadi asigura „Norddeutsche Allg. Ztg.", organulu oficiosu alu guvernului germanu din nou, ca relatiunile intre cele trei imperatii nordice sunt de asia, incatu ofera si acuma cá si mai inainte o garantia tare pentru sustienerea **p a c i i g e n e r a l e**. Angliei nu i-a succesu a sparge alianti'a celoru trei imperatii si astadi este avisata la propriele sale poteri. Demonstratiunea flotei anglese, fiindu isolata, va remané dér' deocamdata fara efectu.

Angli'a era se faca acést'a demonstratiune in unire cu celelalte state europene. Austro-Ungari'a, Franci'a si Itali'a promisera pentru antaiu a tramite fiecare din ele cateva nai de resbelu in Bosforu, dér' mai tardiu, se vede ca in urm'a interventiunei Germaniei, au parasitu planulu acest'a de actiune. Asiadér' a remasu Angli'a singura. „Nu trebue inse se disperamu, scrie „Morning-Post" deocamdata vomu fi siliti a ne moderá tonulu pana vomu capetá unu alu douilea Palmerston."

Peste puç̧inu vomu vedé ce urmari va avé actiunea anglesa. Nu potemu trece inse cu vederea, ca opiniunea publica anglesa se indrépta acuma totu mai multu contra Austro-Ungariei. **G l a d s t o n e** a tienutu o vorbire fulminanta in parlamentu contra politicei cabinetului nostru. Angli'a trebuie se vighieze asupra miscariloru Austriei, dise elu; politic'a ei pare ca voiesce se scurteze pe Romani'a in folósele, ce trebuie se i-le aduca acestu resbelu, dér' noi anglesii nu potemu se ne aliamu cu Austri'a pentru asemeni scopuri, cari tindu a zadarnici silintiele unui statu, care a doveditu ca este in adeveru bulevardulu, ca póte se fia unu Belgiu alu Orientului.

Efectele politicei celoru trei imperati sunt surprindietóre. Ce va esi din acestu chaosu de tendintie si aspiratiuni, cumu se voru grupá aliantiele la conferintia, de cumva se va mai realisá? Dilele viitórie ne voru dá respunsulu. Deocamdata pescele britanicu se sbuciuma in marea Marmarei fara nici unu prospectu de reesire.

Din camer'a Ungariei.

B u d a p e s t'a 14 Februariu.

Déca timpii nu ar' fi atatu de seriosi, amu poté se ridemu de joculu evenemintelora de pe campulu de resbelu, cari au adusu pe nedumeritii musulmani, pe „fratii de cruce" ai maghiariloru acolo, incatu se se arunce in braç̧iele moscovitului, se faca aliantia ofensiva si defensiva cu cazacii „barbarului" Tiaru. Ce ironia a sortii! Sultanulu invita pe marele duce Nicolae in haremulu seu la o cafea neagra si Sieiculu, care in fruntea softaleloru turcesci a fostu dusu cu triumfu prin Budapest'a, ei imple ciubuculu. Mari si multe sunt desamagirile in lume, dér una cá acést'a nu s'a mai pomenitu. Turcomanii nostri sunt cu totulu consternati deconcertati, prin mersulu evenemintelora. O lovitura dupa alta i-a ajunsu si acuma trebuie se véda inca si aceea, cumu singurulu frate si amicu alu ungurului, turculu, face fratietate cu „gâdele" russescu, cu celu mai mare si neimpacatu inimicu alu rassei maghiare!

Este mai multu cá naturalu dér', ca ur'a ce-o nutrescu desamagitii turcofili contra urditoriloru si conducatoriloru politicei de neinterventiune, care au lipsitu pe turci de ajutoriulu necessariu, ajunse acuma la culme. Acést'a s'a vediutu cu ocasiunea interpelarei lui **C s e r n á t o n i** relativa la conditiunile armistitiului si la conferinti'a europeana. Desvoltandusi interpelarea Csernátoni ajunse tocmai a vorbi de talhari'a si perfidi'a Russiei, care taie firele telegrafice, astupa gur'a turcului, cá Europ'a se nu afle nimicu despre insielatoriele ei, candu avù locu urmatoriulu dialogu straniu: **C s e r n á t o n i** facundu conclusiunea:

„Faç̧ia c' unu asemenea resbelu credu, ca ar' fi de doritu ...." **E r n e s t S i m o n y i** intrerumpendulu: „**Cá I u l i u A n d r á s y s e f i a s p e n d i u r a t u!**" (Mare miscare). **C s e r n á t o n i**: „Dlu Simonyi le iea tóte in gluma si acést'a e gresiél'a politicei sale" (Sgomotu) **E r n e s t S i m o n y i**: „O spunu cu tóta seriositatea". **C s e r n á t o n i**: „Dnu deputatu inca nu a. aperatu nici-o causa seriosu, totdeaun'a a fostu unu rabulistu s. c. l."
— Astfeliu a datu Kossuthianulu Simonyi espressiune esacerbarei si urei, ce domnesce in taber'a turcofililoru contra contelui Andrásy, pe care acesti ómeni passiunati si scurtu vedietori ilu facu singuru responsabilu pentru situatiunea de faç̧ia, pentru totu ce s'a petrecutu si se petrece inca pe pamentu turcescu, Mai multu póte decatu obraznic'a cutezare a lui Simonyi a surprinsu tacerea muta a presiedintelui, care nici c'unu singuru cuventu nu a sciutu se sara in aperarea contelui Andrásy. Abia in siedinti'a urmatóre s'a treditu d-nu Ghyczi si a esprimatu regretele sale pentru atitudinea aprigului Kossuthianu.

Se trecemu inse dela espectoratiunile desperate ale fratiloru desamagiti ai turciloru la desbaterile asupra pactului dualisticu si specialu asupra tratatului de vama si a tarifului vamalu. Kossuthianii se lupta si in cestiunea acést'a interna totu cu acelesi arme drastice ale tristei oratorii, de care se folosescu in combaterea Russiei si a contelui Andrásy. De astadata inse nu voimu se ne mai ocupamu de ideile lui Simonyi et consortes nici voimu se esaminamu argumentele aduse de opositiune contra legei de vama. Vomu atinge numai doue interessante momente ivite in cursulu desbaterii: declaratiunea deputatiloru sasi si enunciatiunea ministrului br. Wenkheim, cari ambe, de si emanate din diferite motive, se unescu in caracterulu loru conservatoriu.

Multe s'au scrisu si s'au vorbitu de atitudinea ce-o voru observá deputatii sasi iu dieta. Ei au ajunsu deodata la o insemnatate, la care nu se poteau niciodata asteptá in timpuri normale. Ministeriulu Tisza, fiindu parasitu de-o parte mare din mamelucii sei de odinióra, erá avisatu la votulu sasiloru si alu croatiloru, déca voiá se 'si asigure maioritatea. Astfeliu se dicea, ca Tisza ambla dupa votulu sasiloru, dér' acesti'a nu voru se i-lu dé, ca-ci ia sicanatu pré multu. Mai tardiu se dise, ca sasii 'si voru vinde votulu inse numai c'unu pretiu mare. Din tóte aceste faime numai atat'a s'a adeveritu pana acuma, ca sasii s'au decisu a votá pentru impacare, adeca cu ministeriulu Tisza. Deputatii sasi ar' fi potutu se provóce chiaru caderea ministeriului Tisza, déca ar' fi votatu cu opositiunea. Dece nu au intrebuintiatu dér' arm'a acést'a contra inimicului loru Tisza? Respunsulu la intrebarea acést'a pare a fi greu intr'unu momentu atatu de criticu pentru sasi nu mai puç̧inu cá pentru tóte celelalte popóre de sub corón'a ungara, dér' elu este cu tóte astea fórte simplu: Sasii pentru aceea nu s'au potutu otari a merge cu opositiunea, pentru ca atunci ar' fi trebuitu se parasésca vechi'a loru politica de oportunitate.

Deputatulu **C a r o l u G e b b e l** a declaratu in siedinti'a din 12 Febr., ca sasii sunt pentru uniunea de vama a Ungariei cu Austri'a, pentru-ca acést'a este in interessulu **u n i t a t i i** monarchiei si pentru-ca ei doreseu, cá legatur'a intre aceste doue state se devina **t o t u m a i s t r i n s a**; ei voru votá pentru legea de vama, din causa, ca nu voiescu se mai slabésca inca poterea de actiune a monarchiei, care fora de aceea este destulu de slabita prin **d u a l i s m u**; diu aceste motive obiective si de oportunitate deputatii sasi votéza pentru legile propuse, declara inse, **c a p r i n a c é s t'a n u d a u m i n i s t e r i u l u i d e f a ç̧ i a n i c i c e l u m a i m i c u v o t u d e i n c r e d e r e**, pentru-ca dupa faptele lui de pana acuma si dupa esperientiele facute nu avemu nici o incredere in elu.

Cuventarea acést'a este importanta si din altu punctu de vedere. Deputatulu Gebbel a indreptatu cele mai grele acusatiuni contra ministeriului Tisza, i-a disu, ca faç̧ia de Universitatea sasésca a observatu unu sistemu de persecutiune, suprimare si restrictiune a libertatiloru garantate prin lege, ca acestu sistemu nenorocitu, prin care se irrita necontenitu spiritele, sémana cu-o revolutiune facuta de susu, ca este timpulu supremu cá se incete odata, se nu mai voiésca guvernulu a ferici popórele patriei cu poterea.

Grele sunt dér' acusarile sasiloru. Cu tóte aceste inse ei voru votá cu guvernulu. „Pester Lloyd" gasesce, ca parerea sasiloru este fórte „respectabila". „Sasii, dice numit'a fói'a, se credu amenintiati in drepturile si institutiunile loru nationale, ei sunt contrarii unui guvernu, care a schimbatu vechi'a ordine mostenita in sensulu centralisatoriu administratiunei de statu modernu. Dér' totu acei deputati sasi nu nesocotescu motivele ratiunei de statu mai inalte, nu despretiuescu periculu, ce contienu certele continue pentru monarchia si accepta impacarea, cu tóte ca sunt convinsi, ca prin ea nu se promovéza indestulu interessele Ungariei si cu tóte ca impacarea este representata de catra unu guvernu, pe care ei 'lu combatu si nu'lu potu suferi." Eta, cumu caracteriséza „Pester Lloyd" atitudinea sasiloru. La prim'a vedere ti se pare, ca ea este unu capu de opera: Sasii au omoritu doue musce cu-o lovitura, ei au remasu intre cei mai loiali votandu cu guvernulu, si totodata n'au incetatu se fia intre cei mai opositiunali aruncandu grele acusatiuni contra dlui Tisza. In fondu acést'a politica nu contiene nimicu nou, ea este continuatiunea vechiei politice de oportunitate, prin care 'si-au castigatu sasii renumele de circumspecti.

Fara a mai cercetá pentru acuma in catu póte fi oportuna politic'a acést'a de oportunitate, constatamu numai, ca declaratiunea deputatului Gebbel se distinge de tóte enuntiatiunile sasesci de pana

acuma prin claritate si firmitate, ceea ce trebuie se fia consideratu cá unu progressu mare alu politicei sasesci. Tocmai acést'a inse vorbesce contra insinuatiunei Kossuthianului Németh Albert, dupa care sasii ar' fi intielesi in secretu cu Tisza, care le ar' fi promisu restabilirea autonomiei Universitatii (?), ar' fi facutu prin urmare unu pactum conventum cu ei si cu croatii. Tisza a si respinsu cu mare amaratiune suspitiunarile lui Németh provocandu-se chiaru la acusele indreptate contra s'a de catra deputatii sasi.

Dér se trecemu la cealalta specia de politica conservativa. Ministrulu a latere Br. Béla W e n k h e i m, care este bine vediutu intre unguri si se afla intr'unu postu mai puçinu espusu pe lenga Majestatea S'a, unulu din vechi'a garda Deákiana, 'si-a datu silinti'a a capacitá pe deputati si cu tóte ca nu are mandatu de deputatu a vorbitu o ora intréga pentru pactulu dualisticu aperandu pe colegii sei de prepusulu, ca ei ar' voi se venda tiér'a neamtiului. Baronulu Wenkheim tiene tare si firmu la recept'a data de marele unguru Szechényi: Casatoria strensa a Ungariei cu Austri'a. „Dupa alu meu credeu politicu, dise Wenkheim, esistenti'a Ungariei si conservarea imperiului Santului Stefanu si a integritatii teritoriului corónei ungeresci, este conditiunata de esistenti'a si consolidarea monarchiei intregi; déca acést'a infloresce, ne merge si noue mai bine; ruin'a ei ar' fi si ruin'a Ungariei. (Aplause vii in centru.) Potu se 'mi inchipuescu unu micu principatu ungurescu, o mica republica intre Dunare si Tisza, in o confederatiune dunareana aruncatu incóce si incolo de valurile intrigei si a agitatiunei agentiloru stateloru straine; acea Ungaria inse pentru care me potu entusiasmá, pentru care suntemu datori a jertfi totu ce avemu, reputatiunea si esistenti'a nóstra nu ar' mai esistá si nici nu ar' mai reinviá.“ (Vii aprobari si aplause.) — Este claru credeulu lui Wenkheim. Conclusiunea nu póte fi dér' alta decatu: vama comunu si mai cu séma f i n a n c i e comune. Éta ce recomenda d. Wenkheim. Densulu vede in nemultiumirea ce domnesce intre ambele parti contractante (intre nemti si unguri) asupr'a noului pactu, celu ma bunu criteriu cea mai buna dovéda ca pactulu se póte realisá, ca va fi corespundietoriu scopului. Acést'a logica a nobilelui baronu nu-o potemu intielege, póte ca ne este prea inalta. D-nu Wenkheim póte veni se ne dica: Vedeti catu de nemultiumiti sunt si austriacii, credeti dér' guvernului ca a facutu totu ce ia statu in potintia spre a stórce maximulu concessiuniloru dela austriaci. Dér' cumu ne va poté densulu dovedi, ca unu contractu, care nu multiumesce pe nici un'a din partile contractante póte fi corespundietoriu scopului?! Acést'a amu intielege-o numai atunci candu scopulu uniunei reale a Ungariei cu Austri'a ar' fi perpetuarea nemultiamirei in monarchia. D-lu Wenkheim inse nu credemu se atribue casatoriei cu Austri'a unu asemenea scopu.

O voce din muntii apusani.

Abrudu, Ianuariu 1878.

(Urmare si fine.)

Ce cugetati, candu si din scól'a de fetitie, ce este a se infiintiá, inca se face cestiune confessiunala! Lucrulu sta asia: O cununa de dame de aici de religiunea gr.-orientala, indemnate de ecsemplele frumóse ale dameloru brasiovene si ale altora, se invoira la sfatulu santiei sale Dlui Parochu Dionisiu Adamoviciu a formá o societate cu statute — pêna acum neintarite —, a carei scopu se fia adunarea unui fondu pentru infiintiarea ulterióra a unei scóle de fetitie. Frumosu esemplu!

Dér' ce se vedi? Onorabilulu Domnu iniciatore aflá de prisosu a invitá si pe Damele gr.-catolice la participare, desi locuitorii gr.-catolici de aici, fora vatemare ori magulire, compunu nu numai majoritatea absoluta a inteligintiei, ci si a acelor'a, cari posedu cev'a avere. In urm'a acestei dispusetiuni unilaterali nu se afla acuma nici-o romana de confessiunea gr.-catolica in sinulu acestei societati cu scopuri asiá frumóse. Romanii gr.-cat. ce e dreptu dovedira destula bunavointia si prevenire si acumu unu anu, candu lasara pe fiii si ficele loru se jóce pies'a teatrala numita: „Iorgu dela Sadagur'a“, a carei venitu — de vr'o 100 fl. v. a. — fù destinatu pentru marirea susnumitului fondu. Dér' on. societate nu aflá de lipsa nici de-a multiami publice tineriloru debutanti!

Cámu cele enumerate pana aci sunt causele principale, cari au innadusitu si innadusiescu inca si acum ori-ce inaintare in invetiamentu si prin urmare ori-ce avenutu la ceva mai inaltu. Si de s'ar simti undeva necessitatea unoru scóle romane mediulocie, atunci — asecurezu pe on. cetitori — ca mai dorerosu cá 'n muntii nostri nu se simtiesce. Locuitorii romani din muntii apuseni compunu — afara de puçini meseriasi si amploiati straini — o masa compacta de vr'o 70—75 mii. Acesti-a toti suntu siliti a cercetá scóle straine, déca vreau se invetie mai departe de a, b, c. La acést'a ne-a adusu zelulu conducatoriloru*) caror'-a le-a placutu si le place a se mundri in afara cu popularitatea — pre care-o au intrebuintiat'-o reu — si a paradá cu numele d e r o m a n i m a r i, ceea ce n'au fostu nici pe departe. Tristu dér' adeveratu! Scopulu loru fù a intrebuintiá credulitatea poporului pentru interese private spre a-si asecurá o renta anuale . . . .

In privinti'a politica inca nu ne prea potemu laudá cu successe mari. In magistratu, comunitate si intre alegatorii — dupa censu — noi romanii compunemu majoritatea obsoluta, inse totusi la alegerea de acum a membriloru comitatensi furamu invinsi de nisce cismari maghiari. Miraculosu, dér' possibile! Domnii competenti de la magistratu nu aflara de lipsa a chiamá pre Romani la vr'o consultare in privinti'a conduitei, ce erá de observatu; ba nici-o copia de pe list'a de conscriptiune a celoru indreptatiti prin censu la alegere — care a statu vre-o 2 septemani pe més'a primariului — nu ne au presentat'-o. Si asiá romanii nici nu sciura despre totu lucrulu nimic'a, pêna in diu'a ultima, candu vr'o cativa barbati zelosi amblau in ruptulu capului pentru a aduná pe alegatorii romani, cari nefiindu mai inainte insciintiati se aflau, cei mai multi, la bai (fodine). Ungurii pregatiti de vr'o doue septemani invinsera cu o maioritate blamatória pentru noi.

De escusatu, ca-ci primariulu orasiului — romanu, de altmintrea omu tare blandu si bunu la anima, care n'ar vatemá pe nimeni bucurosu — ocupatu fiindu intr'o afacere privata, trebui se parasésca oficiulu tocma in momentulu celu mai criticu si se intreprinda o calatoria.

Intre multele proverbie francese dice unulu: „Mancandu vine apetitulu“. Nici eu n'am avutu de cugetu a me estinde asi'a tare, déra imbuldiendume materi'a si conscienti'a me trediescu in fine cu unu registru de pecate insemnatu, spre a carui amplificare voiu mai aminti inca o episoda caracteristica:

Aici la noi se afla unu fondu numitu fondulu pisetale. Acest'a s'a creatu prin contributiunea montanistiloru, care li-se trage de la o piseta de auru (cam dela $^{1}/_{3}$ de lotu de auru). Din acestu fondu se solvescu medicii, preotii si alti functionari. Elu se administréza de unu comitetu, alesu prin majoritate de voturi din sinulu contribuentiloru. Votantii Romani — in genere lucratori de bai — suntu in majoritate absoluta. Cu atât'a mai reu! Ne mai fiindu lipsa de-o concordia generale spre a esi invingatori, incepe discordi'a si intrig'a a-si jocá rolulu infernale si adeca: La restaurarea comitetului din anulu acest'a o c l i c a d e ó m e n i — Romani — far'a consultá ori intrebá de voi'a si de intentiunile Romaniloru, castigá in ascunsu o suma anumita de voturi parte prin legaturile si respectulu bisericescu, de care abuséza, parte prin mediulóce tare neguróse. Asiá se alesera pe langa vr'o cativa de tóta stim'a si altii . . . — cari Dieu! nici ca precepu ce e comitetulu si ce scopu are, ba singuri se voru fi minunatu, candu au auditu de alegera loru. Sermanii! ei nu sciu, ca suntu numai nesce masine, cá matadorii se-si póta ajunge mai usioru scopulu!

De aceste a'si poté inregistrá mai multe, dér' aflu mai consultu a incheiá acestu articlu . . . La publicarea lui m'a condusu numai si numai dorinti'a si speranti'a, ca dóra cei, cari au urechi, voru audi si asiá nisuinti'a mea nu va remané fora efectu bunu. Ar' fi de doritu, cá din pecatele trecutului se'nvetiamu pentru venitoriu: Voru mai fi inca ocasiuni, candu prin conlucrari fratiesci ve i poté dovedi intórcerea catra sant'a causa nationala! V'am vediutu la mai multe ocasiuni, esprimendu-ve nobilele semtiemente, pe cari o schintea electrica fù de ajunsu a-le tredi din agoni'a somnului. O, concedeti-le celu puçinu acumu preponderanti'a, acumu, candu natiunea are atat'a lipsa de fii adeverati! Considerati miser'a stare a poporului, delaturati tóte scopurile si inadusiti tóte insusirile nenobili, cá asiá uniti in cugete si simtieminte se potemu toti conlucrá la promoverea si inaintarea pe ori-ce terenu a santei si dreptei nóstre cause!

I m p a r t i a l i s.

*) Sub conducatori am priceputu mai multu intoligintí'a straina, ca-ci inteligenti'a indigena, a carei santa detoria ar' fi fostu de a starui din tóte poterile — dupa esemplulu antecessoriloru — la redicarea si bunastarea poporului, a trecutu parte — si inca cei mai apti — in castrele straine, lapadandu-se publice de „m a s 'a b r u t a“, parte fù paralisata de influinti'a carturariloru „tiereni,“ cumu se numescu cei nascuti afara de munti. —

Oradea-mare, 3 Februariu 1878.

Pe aici s'a respanditu sgomotulu provenitu chiaru dela unii ómeni de mare autoritate, veniti din Budapest'a, ca suntemu in ajunulu denumirei noului episcopu diecesanu. Nu sciu cumu va fi, atata inse imi e cunoscutu, ca comissiunea ministeriala, tramisa pentru segregarea fondului instructu de mass'a lui Olteanu, a lucratu fórte rapede, ma se dice, ca comissiunea inca sub timpulu segregarei fondului a primitu instructiuni dela ministeriu, cá se accelereze oper'a sa. Póte ca se preparéza colo susu la Budapest'a ceva surprindietoriu pentru noi. Candidati sunt multi la episcopatu (camu 18); desclinitu se amintesce unu nume respectatu diecesanu, pe care dieces'a l'ar' voi cu tóta anim'a sperandu, ca va fi unu barbatu la culmea vocatiunei sale, ce se si de Ddieu! Dér' e vorba si de unii straini, ma fam'a vré a sci de unu ruthenu. O mesura cá acést'a ar' fi contraria cu spiritulu litereloru fundationale ale episcopatului, sanctionate de Mari'a Theresi'a, la tóta intemplarea inse ar' fi unu passu gresitu din partea guvernului, si „Error novissimus foret pejor priori“. Dieces'a nóstra nu se insufletiesce mai multu pentru nici unu strainu, nu va mai inscená conferentia si nu va tramite deputatiuni dupa unu atare archiereu, ori-cine ar' fi acel'a. Amu dori cá si guvernulu se tiena contu de acést'a vointia espresa a clerului gr.-cath. de Orade'a-mare si amu rogá si pe Escelenti'a S'a metropolitulu, cá in acestu intielesu se-si validiteze inalt'a sa influintia la guvernu si Maiestate.

Episcopulu Olteanu, unu strainu, ne-a ruinatu fundatiunile, si dieces'a ne-a adus'o la sapa de lemnu. Pretutindenea incurcaturi si desolatiune, incatu abia credu, ca voru ajunge 20 ani spre a vindecá ranele infipte diecesei. Altmentrea despre datorjile lui Olteanu si guvernarea diecesei prin elu ne dau unu tablou destulu de tristu cele scrise in „Gazet'a Transilvaniei“ sub rubric'a Crisiau'a de mai multi preoti diecesani, incatu potemu esclamá „Apera-ne Dómne de némulu acest'a.“ Dieces'a nóstra doresce de episcopu pe unu diecesanu, barbatu intieleptu, activu si energiosu, care se cunósca clerulu, relatiunile diecesei si indigintiele ei, pentru-ca numai unu atare barbatu va poté indreptá gresielele din trecutu, reformandu dieces'a conformu recerintieloru tempului modernu. Numai unu astfeliu de archiereu va sci corespunde unei missiuni de parinte si capu diecesanu. Mari sunt problemele, cari voru apesá umerii noului archipastoriu: Fondurile diecesane (fond. gimnasiului, viduo-orfanalu, alu seminariului, alu preotiloru deficienti, alu scóleloru normale, cass'a diecesana etc.) cari astadi sunt obiectulu discussiunei diurnalisticei periodice, trebuie se devina regulate odata pentru totdeuna. Toti episcopii de pana acuma au promisu acést'a, dér' promissiunea a remasu numai pium desiderium pana in dilele nóstre, si noi de unu jumetate de seculu numai scimu cumu stamu, si ce avemu, si cumu se manipuléza acea avere, la care conferesce dieces'a intréga cu obolulu seu, voindu astfeliu se se marésca cá, déca nu noi, celu puçinu posteritatea se aiba unu venitoriu mai stralucitu, cá nu cumva órecandu se póta dice guvernulu: Nu ve sciti administrá averea regulatu si conscientiosu, pentru aceea ve vomu luá administrarea din mana cá la nesce minoreni. Acést'a cestiune merita a fi tractata dupa adeverat'a ei valóre. Din cate s'au scrisu pan'acuma despre fundurile diecesane, asia se vede, ca acele in mare parte ar' fi atacate, ma se aude, ca din fondulu viduoorfanalu ar' lipsi sume mari, si ca tacs'a de 6 fl., pe care unii protopopi au incassat'e dela preotii loru districtuali, nici pana astadi nu o ar' fi inaintatu la loculu destinatiunei sale. Pentru ce respectivulu administratoriu nu face cunoscuta clerului acésta impregiurare, déca e adeverata? Óre protopopulu N. N. solvit'a cele 400 fl. ce datoresce la fondu de vr'o 14 ani, si cari cu percentulu de 6 fl. urca pré usioru la 7—800 fl., si déca nu, pentru ce nu s'a constrinsu a-si refui obligamentulu seu pe cale judecatorésca, pentru-ce domnii administratori ai fonduriloru inca totu mai tainuescu astfeliu de abusuri, cari suntu in stare a zadarnici ori-ce intentiuni si intreprinderi nobile? Au nu cugeta dumnialoru, ca patienti'a preotimei inca are margini, si ca perdiendu-o odata va sci recurge la mediulócele necessarie spre a-si castigá cunoscintia

despre acele fonduri diecesane. S'au mai scrisu multe in diurnalistica in acést'a cestiune si precumu se vede fora de nici unu resultatu, ca-ci domnii capitulari nici pana astadi nu grabescu a ne dá deslucirile recerute. — Despre gimnasiulu de Beiusiu cu alta ocasiune.

Unu veteranu.

Sabesiu, 24 Ianuariu 1878.

(La adres'a directiunii de financie!) — Cu inceputulu anului acestui-a a ajunsu si in acestu orasiu unu Felter — se precepe adoratoriu alu prescriseloru lui Moise — care a luatu dela statu in arenda darea de consumu din acestu orasiu, ceea ce pana acuma a avut'-o orasiulu insusi, inse mai departe n'a potut'o luá din caus'a aniloru fórte neroditori, urmati dupaolalta si, prin urmare, din caus'a miseriei consumentiloru si a arendei infricosiatu urcate. Cu privire la acésta arenda sunt legi si prescrise positive. Acestea intre altele hotarescu tax'a de 90 cr. v. a. pentru fia-care hectoliter vinu, ce se consuma intr'o casa privata. Adeca fia-care proprietariu, déca bea in cas'a sa intr'unu anu 300 de patrare vinu, are se platésca arendatoriului 90 cr., pentru 600 de patrare 1 fl. 80 cr., pentru 900 patrare 2 fl. 70 cr. etc. Mai departe, déca cutare proprietariu privatu are voia se venda vinulu seu, este detoriu a incunosciinti'á despre aceast'a cu 6 ore mai inainte pe respectivulu arendatoriu.

Acestu Felter, póte ca din pricina, ca proprietarii nu cunoscu respectivele prescrise, si póte ca pentru 'a profitá te miri câtu si ce, séu dóra cu alte scopuri meschine si-a luatu voi'a si necualificabil'a libertate d'a terorisá si pressiuná pe privati in profitulu seu si spre pagub'a loru. Astfeliu a dechiaratu unoru privati, cari in cas'a loru nu béu nici unu jumetate de hectoliter vinu preste anu, ca déca nu-i platescu celu pucinu cinci fl. v, a. pentr'unu anu, ii va vexá pana se voru saturá de elu visitandule in tóte dîlele celariele (pivniti'a, podromu) si déca va veni vr'unu cumperatoriu de vinu, nu-i ertatu se le venda vinulu, pana ce nu-i va fi insciintiatu lui (arendatoriului) aceast'a, cu duoedieci si patru óre inainte, etc.

In façi'a acestoru terorisari, comise in presenti'a financiloru asistenti, multi dintre bietii proprietari si, dorere, necunoscutori de respectivele prescrise, s'au vediutu siliti a cede acestoru pressiuni si a se acomodà vointiei arendatoriului-pasia. Ba s'a intemplatu, de pentru unii, cari nu poteau se primesca o astfelu de ilegala insarcinare, Felter a cerutu chiaru si asistentia de gendarmi, pentru cá pressiunea se fia cu atâtu mai eficace; inse oficiulu orasianu, nepotendu numai din acestu motivu futile napadi cu gendarmi, cu baionete locuintiele civiloru pacinici, fu acusatu de Felteru chiaru si pre cale telegrafica. Manipulatiunea de pasia a preapotornicului arendatoriu a mersu, câtu a mersu, inse de la o vreme i s'a infundatu. Cetatianii astfelu batjocoriti si terorisati s'au trezitu, au cerutu informatiuni la locuri competente, au cetitu legea si convingundu-se despre nerusinat'a si temerari'a nedreptate, cu care fura tractati si isbiti in façia in casele loru din partea lui Felter. arendatoriulu dàrii de consumu a statului, au inceputu a alergá la oficiulu politicu orasianu, a se plange si a dá la protocolu tóte aceste minunate patianie ale loru, rogandu si avendu cuventu a asteptá indreptarea reului, si pedepsirea cutezatoriului arendatoriu, care in estu modu calca in peciore prescrisele legii si iritéza poporulu in contra institutiuniloru statului.

Aceste protocóle forméza dejá unu respectabilu volumu, si negresitu se voru inaintá oficieloru competente spre informatiune, Nu-i de ajunsu, cà asta-di si aici in tote ramurile industriei si comerciului domnesce inspaimantatória stagnatiune, astfeliu incâtu cei mai multi meseriasi se vedu nevoiti a aruncá sul'a si scul'a sub patu si a se duce dileri si palmasi pe la fabrice si masine de vaporu, pentru cá se-si ca-stige macaru panea de tote dilele pentru copii loru. Nu-i de ajunsu ca miseri'a a ajunsu la atât'a, de vechi maestri, imbetraniti civi ai acestui orasiu, cu dreptulu de alegere, trebuie se implóre grati'a orasiului spre ale sustiené traiulu cu subsidii lunare din lad'a miseriloru, éra altii spre a se folosi de privilegiulu de a poté cersi bucatiele de pane dela conlocuitorii loru orasiani si sateni. Si nu-i de ajunsu ca dispusetiunea legii insa-si este apasatoria, pentru ca raru va fi cumperatoriulu de vinu caruia se-i placa a se supune capricieloru eventuale ale arendatoriului si se ascepte cate 6 óre, spre asi poté scóte si duce vinulu cumperatu; mai vine acuma inça si arendatoriulu si face astfelu de obstacule neertate si fapte arbitrarie si neintemeiate, in uniculu si modestulu comerciu de vinu, de care ne mai bucuramu in presente!

Aducemu deci acestea la conoscinti'a directiunei de financie si o rugamu a nu face altu-ceva, decâtu se ne ocrotésca celu pucinu in contra ilegalitatiloru si fapteloru arbitrarie; éra oficiulu comunei nostre se intreprinda tote pentru a fi intrepidu talmaciu alu suferintiloru si plangeriloru celoru nedreptatiti.

Coresp.

Din parlamentulu romanu.

Seriositatea timpului se manifesta si prin desele interpelari ce se facu in diferitele parlamente in cestiunea politicei esterióre. Sunt doue septemani de candu s'a subscrisu armistitiulu si representantii stateloru europene inca nici pana astadi nu cunoscu adeveratele conditiuni, pe a caror'a basa s'a inchiaiatu. Dér' óre le cunoscu guvernele si nu voru se le comunice? Ministrii anglesi au spus'o inca-i pe façia, ca nu sciu nimicu siguru, ca au telegrafatu lordului Layard la Constantinopolu, dér' telegramele nu au ajunsu la destinatiunea loru, ca-ci comunicatiunea era intrerupta s. c. l. Acuma vine si guvernulu romanu si marturisesce, ca nu a aflatu inca nimicu oficialu despre conditiunile armistitiului, ca póte ca este unu interessu alu Russiei, cá aceste conditiuni se nu fia deocamdata cunoscute.

In siedinti'a Senatului din 30 Ianuariu 1878, guvernulu romanu a fostu pusu din nou in critic'a positiune de a respunde la o intrebare delicata si seriósa, ce ia pus'o senatorulu d. Dim. Sturza in privinti'a conditiuniloru armistitiului. D. Sturza, desvoltandusi interpelarea, a disu intre altele:

„Nu credu se fi fostu epoca in istori'a nóstra nationala mai framentata de evenimente asia de insemnate si asia de grele cá cele de adi. Din corpurile inca fumegande ale braviloru nostri osteni peste Dunare vedemu, ca ne-amu realisatu visulu de auru alu stramosiloru nostri, ale caroru dorintie sunt deplinite. De ce cu tóte astea ne tememu de viitoriu si ne ingrijimu? Amu intratu in concertulu europeanu, ne-amu desvoltatu institutiunile, ne-amu portatu astfeliu cumu voiea Europ'a, cumu se asteptá cá se ne portamu. Tari'a nóstra provenia de acolo, pentru-ca tiér'a nóstra e compusa din unu elementu omogenu, asia ca nu amu avutu certuri intestine. In consideratiunea acestui adeveru amu disu, si acést'a a fostu semnificarea votului dela 26 Ianuariu, ca nu voimu marire teritoriala nici chiaru cu tóta Bulgari'a, pentru-ca ne amu espune la certuri cu vecinii si ne amu perde omogenitatea, care a facutu prosperitatea si tari'a nóstra. Cestiunea, care ne preocupa astadi, este: Ce vomu deveni in viitoriu si care va fi positiunea nóstra cu concertulu stateloru europene?"

Dupa ce constata apoi, ca independenti'a Romaniei a fostu nu numai proclamata de corpurile legiuitórie, ci recunoscuta si de Russi'a, intreba: „Fost'amu consultati la conditiuniie armistitiului, ca-ci adi nu mai suntemu in positiunea dela tratatulu de Cainargi, candu nimeni nu ne intrebá de pasurile nóstre. Ar' fi tristu cá adi se se stipuleze de noi fora noi. Déca acést'a s'ar' intemplá, atunci independenti'a nóstra n'ar' insemná nimicu, amu intrá in independintia cu genunchii plecati. Vedeti dér', ca este fórte importantu pentru noi, cá se scimu cumu s'au petrecutu lucrurile, candu s'a inchiaiatu armistitiulu dela Adrianopole. Din aceste consideratiuni resulta, ca sunt in dreptu se intrebu guvernulu, déca noi amu fostu representati la armistitiu si déca vomu fi la tractatulu de pace. A dou'a parte a interpelarii mele este relativa la positiunea nóstra in façi'a Europei."

„De unu jumetate secolu, de candu traimu in linisce, amu progressatu continuu in implinirea dorintieloru nóstre. Amu realisatu mai antaiu dorinti'a de a avé unu principe strainu. Apoi amu dobanditu neutralitatea. Acésta neutralitate, de si nu destulu de bine stabilita prin tractatulu de Parisu, totusi trebue se recunóscemu, ca erá stabilitu principiulu de neinterventiune, si in virtutea acestui principu amu potutu noi prosperá. amu facutu unirea, amu adusu principele strainu si astadi voimu se realisamu si independinti'a." Oratorulu descrie apoi, cumu tiér'a sia esprimatu dorinti'a de a se declará principatele neutre. „Si aveamu dreptu se ceremu protectiunea neutralitatiei dela poteri pentru-ca ele ne datorédia multu: noi amu luptatu totdéuna contr'a musulmaniloru si nu trebuie se uitamu, ca atunci, candu la Bud'a guverná unu pasia turcescu, noi aveamu domnii nostri pamenteni. (Aplause.) Guvernulu a lucratu in sensulu acestei politici inca dela inceputulu complicarei afaceriloru orientale. Trebuie se persistemu si astadi in acésta politica. Sciu, ca va fi greu, inse n'a fostu greu dobandirea guvernului constitutionale? Unirea principateloru? N'a fostu greu mai cu séma principele strainu cu dinasti'a creditaria? Ceea ce amu facutu in cursu de 20 de ani s'ar' fi parutu unu visu de auru, pe care'lu lasamu copiiloru cá se'lu védia realisatu. Si cu tóte astea elu s'a realisatu, pentru-ca amu lucratu cu tóta curatiani'a sufletului si astfeliu amu invinsu greutatile. (Aplause.) Vedu cu multiamire, ca guvernulu urméza o politica nationala; astfeliu trebuie se urmeze si in viitoriu, pentru-ca realisarea celei din urma dorintie a tierii: neutralitatea perpetua si garantata de poteri se devina faptu implinitu. (Aplause.)

D. ministru de esterne crede, ca nu póte respunde mai bine dlui Sturz'a, decatu spunendu, ca votulu dela 26 Ianuariu e deja adoptatu de guvernu si va fi lini'a s'a de conduita. Positiunea guvernului este multu mai grea decatu a dlui interpelantu, care are o respundere numai catra consciinti'a s'a si catra alegatorii sei, pe candu respunderea guvernului este catra natiunea intrega. Conditiunile nici ale armistitiului, nici ale pacii nu ne suntu inca cunoscute, fiindu-ca n'a sositu inca curierulu, cu care ne-au fostu tramise: ele nu suntu cunoscute, in modu oficialu, nici celorulalte poteri; sciu si eu, care citescu diuariele straine, ceea ce scie tóta lumea de prin acele diuarie.

Catu despre ceea-ce privesce tramiterea de delegati la conferintie, vediurati, ca amu depusu chiaru astadi proiectulu pentru numirea de aginti diplomatci pe lenga tóte poterile straine. V'amu spusu inse si altadata, ca voimu cá se datoramu independinti'a nóstra mai antaiu noue si apoi puteriloru garante. In acestu sensu amu lucratu si vomu lucrá, tienendu séma de sacrificiele si aspiratiunile tierii si pe de alt'a de sprijinulu poteriloru garante; in acestu sensu va lucrá guvernulu pentru a face cá independinti'a Romaniei se fia recunoscuta de jure, cumu este deja recunoscuta de facto.

D. M. Costache Iepurénu recunósce, ca gravitatea situatiunei impune prudintia, dér' ori-catu de mare ar' fi prudinti'a 'si are si ea limitele ei. Venindu la politic'a urmata de guvernu d. M. Costachi dice, ca ea a fostu gresita, de óre-ce elu a crediutu, ca tratatnlu de Parisu e sfasiatu si ca Europ'a nu mai esista. S'a insielatu guvernulu in prevederile sale. Europ'a esista si a inceputu adi a se miscá si a intinde urechile. Trecundu la cestiunea armistitiului, observa, ca d. ministru de esterne a disu, ca n'a sositu inca curierulu. Dér' cumu s'a datu atunci ordine trupeloru dela Vidinu se inceteze operatiunile? Cumu s'a inchieiatu armistitiulu fora noi. . . . Si cumu se póte, ca guvernulu se nu cunósca conditiunile? Nu e vin'a Russiei aci, dér' a guvernului romanu, ca-ci ne-a placutu totudeaun'a se ne facemu ilusiuni, se aruncamu cu nasipu la ochii poporului. S'a proclamatu independinti'a, s'a crediutu, ca s'a facutu totulu; s'au impartitu decoratiuni, s'a disu ca se face unu actu de autonomia. Russi'a, cu tóte astea, a disu: „Copii, ati voitu se aveti independinti'a, ei bine, o aveti." Dér' ne tratéza totu cumu eramu inaintea proclamarii ei, fiindu ca n'a fostu inca recunoscuta de Europ'a. Aci d-s'a amintesce cuvintele lui Schiller: „Ilusiunea e scurta, cainti'a e lunga."

D. Dim. Sturz'a, facundu mai multe desvoltari, depune urmatórea motiune:

„In urm'a respunsului dlui ministru de esterne, Senatulu, in incredere, ca guvernulu va lucrá, pentru-cá recunóscerea independintiei si a neutralitatiei Romaniei, se fia recunoscuta si garantata de marele poteri ale Europei, trece la ordinea dilei."

D. I. Bratianu, primu-ministru espune, ce a facutu guvernulu indata dupa votarea motiunei privitórie la Basarabi'a. Guvernulu a tramisu motiunea tuturoru agintiloru diplomatici, si colegulu d-sale dela esterne a pregatitu unu memorandum in acésta privire. Ce potea face guvernulu mai multu? Nu credu, ca este bine, dice d. primu-ministru, cá se veniti se hartiuiti pe guvernu in tóte dilele; acést'a i'ar' slabi prestigiulu. D. Iepurénu va probatu, ca are multu veninu. Nu credu inse, ca face bine tierii. Avemu nevoia de unirea tuturoru. Si ve aduceti aminte, ca chiaru guvernulu anglesu a premisu, cá in cestiunile, cari se agita adi, se aiba adesiunea unanima a representatiunii nationale, pentru cá se se póta presentá cu mai multa fortia morala inaintea Europei.

In privirea conditiuniloru armistitiului d. primu-ministru declara, ca ele nu ne sunt cunoscute; si nu numai noue, dér' chiaru poternicului imperiu alu Marei-Britanie; póte ca este unu interessu alu Russiei, cá acele conditiuni se nu fia cunoscute de catu de dens'a si de Turci'a, si se nu afle si celu d'alu treilea, ca-ci atunci ar' aflá póte tóta lumea. Póte ca este unu interessu cá calulu, care aducea acele conditiuni, se se bolnavésca pe drumu. D. Iepurénu a avutu aerulu a dice, ca reu s'a facutu de s'a proclamatu independinti'a, precumu si celelalte fapte. Dér' déca amu fi facutu altfeliu, ne-ar' fi primitu Russi'a mai bine la Adrianópole la tratarile de pace? Adi inse ne presentamu inaintea Europei cu mai multu dreptu. Vedemu la celu din

urma puntu alu interpelarii dlui Sturz'a, d. primu-ministru dice, ca s'au facutu tóte demersurile pentru cá se fimu representati la congresu, si se spera, ca vomu reusi a fi representati si spre a deliberá si spre a votá. Terminandu d. primu-ministru dice, ca e convinsu, ca caus'a romana va reusi inaintea areopagului europénu.

D. vice-presiedinte da cetire motiunei dlui Sturz'a. D. primu-ministru róga pe d. Sturz'a a-si retrage motiunea, séu, de nu se va retrage, se se dè guvernului votu de neincredere. D. D. Sturz'a declara, ca n'a intratu catusi de puçinu in intentiunea dsale de a blamá pe guvernu, cu care e in deplinu acordu de idei; dér' cá se nu se créda, ca are alte intentiuni, 'si retrage motiunea. (Aplause prelungite.)

Concursurile propuse de Societatea academica romana.

II. Premie privitórie la istori'a si sciintiele politice si morali.

D. Premiu Cuz'a.

Sectiunea istorica a Societatiei academice a propusu si Societatea a aprobatu deschiderea unui concursu asupr'a thesei:

„Istori'a petrecerei romaniloru in Daci'a lui Traianu, dela Aurelianu pana la anulu 1300"...

Conditiunile concursului suntu:

1. Marimea lucrarei va fi de 10—15 cóle de tipariu, formatu octavu ordinariu cu litere garmondu.

2. Terminulu presentarei manuscripteloru la concursu 15 Augustu 1878.

3. Manuscriptele se voru presentà anonime, portandu o devisa, care va fi reprodusa pe unu plicu sigilatu, contienendu numele concurentului.

4. Premiulu, ce se va acordà opului celui mai bunu, va fi de 3000 lei noui.

E. Premiulu Nasturelu.

(Din seri'a A. Premiu pentru subiecte puse la concursu b) referente la sciintiele morale si politice, jurisprudenti'a si economi'a soçiala, mai alesu ale tieriloru romane.)

Conformu decisiunei luate in sessiunea anului 1876 se publica concursulu asupr'a thesei urmatórie:

„Tieranulu romanu, disertatiune asupr'a starei sale „morale, soçiale, economice si politice in principatulu Romaniei."

Conditiunile sunt:

1. Marimea lucrarei va fi de 10—15 cóle de tipariu, formatu 8-o ordinariu, litere garmond.

2. Terminulu presentarii manuscripteloru la concursu va fi 14 Augustu 1878.

3. Manuscriptele se voru presentá anonime, portandu devisa, care va fi reprodusa pe unu plicu sigilatu, contienendu numele concurentului.

4. Premiulu ce se va acordá opului celui mai bunu va fi de lei 5000, fora a poté fi impartitu.

5. Societatea academica 'si reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale disertatiunea ce se va premiá.

Diverse.

— (Processele de pressa ale „Gazetei Transilvaniei"), cari erau se fia pertractate la 12 si 26 Februariu curentu, fura amanate de catra tribunalulu de pressa din Sibiiu pe timpu nedeterminatu din causa, ca Dlu Jacobu Muresianu este bolnavu. Decisiunea respectiva ni s'a admanuatu abia in 12 l. c., de aceea nu amu potutu luá notitia de acést'a amanare pana astadi.

— (Inmormentarea Papei Piu IX) Dupace cadavrulu Papei a fostu transportatu cu mare pompa in biseric'a St. Petru, unde fù espusu pana in sér'a de 13 Februariu, a avutu locu inmormentarea. Ceremoni'a s'a inceputu prin aceea, ca s'a cititu actulu notarialu, care constata, ca capitululu dela St. Petru a luatu cadavrulu in primire, l'a pastratu si-lu asiédia acuma in grópa. In biseric'a St. Petru erá intunerecu, numai capel'a mortiloru era iluminata. Dupa cetirea actului notarialu se puse in miscare conductulu prin biserica spre capela. Inainte mergeau multime de clerici cu luminari aprinse, dupa aceea urmá guardi'a papala, unu siru lungu de preoti si episcopi, in fine cardinalii cu suit'a loru. Dupa cardinali veneau prelatii dela St. Petru, dintre cari optu insi duceau mortulu Cadavrulu era imbracatu in ornatu albu si asiediatu intr'unu cosciugu de lemnu de abanosu captusitu in laintru cu matasa alba. Dupace a sositu in capel'a mortiloru, cosciugulu de abanosu a fostu pusu intr'unu altu cosciugu de plumbu si acoperitu cu-o invelitória de matasa négra cusuta cu firu Cosciugulu a fostu pusu apoi pe unu caruculu greu si a fostu trasu de gardistii elvetiani pana la cripta. Sub totu conductulu a cantatu chorulu capelei sixtine. La ceremoni'a astrucarii au fostu de façia numai cardinalii, curtea papaia, corpulu diplomaticu, cu totulu 4—500 persóne. Cardinalii pana in momentulu celu din urma au incungiuratu sicriulu. Acest'a a fostu apoi ridicatu intre jalnice cantari spre a fi bagatu in cript'a din parete de catra patru zidari imbracati in albu. Totulu facea o impressiune fórte intristatória. Multe femei erau scaldate in lacrimi, toti cei de façia ingenunchiara. Dupace cosciugulu a fostu bagatu in cripta, gaur'a acestei'a fù astupata cu-o pétra, pe care se puse o tabla cu inscriptiunea „Piu IX"· In testamentu a dispusu Pap'a, cá mormentulu seu se fia simplu si in loculu emblemei papale se figureze unu capu de mortu. Epitafiulu compusu de insusi Pap'a contiene numai numele, anulu nascerei si alu mortii si cuvintele: Pregate per lui! (Rogati-ve pentru elu).

— (Principele Carolu in Ploiesci) In 30 Ianuariu v. Domnitoriulu a mersu se visiteze soldatii romani raniti, aflati in spitalele orasiului Ploiesci. La gara principele a fostu intimpinatu de tóte autoritatile civile si militare. Onorurile militare le-a datu gard'a nationala cu stégu si musica. Acompaniatu de ministrulu lucruriloru publice Domnitoriulu a mersu se visiteze mai antaiu spitalulu prefecturei infiintiatu pentru raniti prin initiativ'a mai multoru dómne, care contiene astadi unu numeru de 60 paturi. Mari'a sá s'a opritu la patulu fiecarui bolnavu, cercetandulu cu bunatate despre senatatea si suferintiele lui, si a pusu pe peptulu vitejiloru raniti decoratiuni. Unui greu ranitu la atacurilo dela Plevn'a i-a datu Stéu'a Romaniei. Multiumitu de bun'a regula curatiani'a si ingrijirile caritabile ce gasi in acestu spitalu esprimà inalt'a sa satisfactiune dómneloru si mediciloru, si se indreptà spre spitalulu Boldescu unde se aflau soldati romani si turci si alti bolnavi civili. M. Sa remase multiumitu de starea in care gasi acestu asiediamentu. Apoi M. S'a merse de visitá localulu gimnasiului, unde se opri mai antaiu la cabinetulu de fisica. Satisfacutu de a vedé solicitudinea pentru inspectiunea juneloru generatiuni in gimnasiulu din Ploiesci se indreptà spre casarm'a prefecturei, unde se afla prisonierii turci internati in numeru de 9 oficieri si vreo 50 soldati. Pe acesti'a i-a intrebatu prin interpreti, de sunt multiumiti de tratamentulu ce li se face si ei au respunsu aratandusi recunoscinti'a pentru bunatatea si solicitudinea ce intimpina dela toti. La $^{1}/_{2}$ óre M. S'a s'a reintorsu la Bucuresci.

— (Guvernulu italianu) a multiumitu guvernului romanu prin consululu generalu alu Italiei d-nu Fava pentru dovedile de simpathia esprimate in Romani'a cu mórtea regelui Victoru Emanuelu. Dnu Fav'a dice in not'a s'a din 9 Febr. adresata d-lui Cogalniceanu; „Martoru la sincer'a impartasire a Romaniei pentru jalea Italiei am onóre de a ve esprimá din nou adenc'a recunoscintia a guvernului regescu pentru dovedile de simpathia ce ministrulu Inaltimei sale si Tiér'a au binevoitu se tramita, prin mediulocirea mea, natiunei italiane, in façi'a dorerósei perderi ce a avutu in persón'a multu iubita si respectata a marelui seu rege".

— (Pest'a-bovina.) Monitoriulu din Budapest'a contiene urmatóri'a publicatiune a ministeriului de comerciu: „De órace dupa imparta siri oficiale a isbucnitu in comun'a Caneni din Romani'a, situata imediatu lenga fruntaria, pest'abovina (ból'a, cium'a de vite) s'a sistatu deocamdata comerciulu prin vam'a dela Turnurosiu si s'au luatu in iurisdictiunile imediatu periclitate necessariele mesuri preventive. Budapest'a 10 Februariu 1878."

Sciri ultime telegrafice.

Bucuresci, 15 Febr. Armat'a romana parasesce Bulgari'a si se concentréza in Romani'a mica. — Doue tabere russesci voru fi formate in Romani'a, un'a la Ploiesci pentru 30,000, alt'a la Romanu in Moldov'a pentru 10,000 ómeni.

Paris 14 Febr. Sultanulu a rogatu pe Tiarulu se amane intrarea trupeloru in Constantinopolu pana va sosi respunsu dela regin'a Angliei. Tiarulu a respunsu evasivu; russii inaintéza spre Constantinopolu.

Londonu, 14 Febr. Admiralulu Hornby telegraféza, ca a trecutu prin Dardanelle fora de a intimpiná vreo resistintia.

Ajutorie pentru raniti.

Rebrisiór'a, 30 Ianuariu 1878

Stimate dle Redactoru! Dupa cumu veti binevoi a vedé din list'a de contribuire alaturata, mai multi facatori de bine din comun'a Rebrisiór'a au contribuitu dupa potintia spre ajutorirea fratiloru nostri, ai braviloru raniti romani, sum'a de 28 fl. 38 cr. v. a., deci se binevoiti ai espedá la loculu destinatiunei si pe facatorii de bine ai publicá in stimat'a D-vóstre fóia. Primiti s. c. l.

Nicolau Moldovanu, colectantu.

Lista de contribuirile adunate din comun'a Rebrisiór'a spre ajutoriulu ranitiloru confrati romani de preste Carpati:

Gavrila Linulu 1 fl., Stefanu Aculu 1 fl., Nicolau Moldovanu, suciu 1 fl., Palagie P. Ilovanu 10 cr., Dumitru Ilovanu 10 cr., Pantilimonu Ilovanu 10 cr., Alecs'a Ciuta 50 cr., Teodoru Burduhosu 20 cr., Stefanu Popu 1 fl., Stefanu Aculu si Iacobu Linulu dela mai multi facatori de bine 6 fl 80 cr., Stefanu Carculu dela mai multi facatori de bine 3 fl. 20 cr., Iuonu Grecu 50 cr., Ciforu Moldovanu 10 cr., Ciforu Doboca 20 cr., Ioane Iusianu unu taleru in pretiu de 1 fl., Lazaru Buzila 16 cr., Loginu Muresianu 10 cr., Iosefu Sangeorzanu 10 cr., Nicolau Mocodeanu 7 cr., Iuonu Ruucunu jun. 75 cr., George Bodiu si Macaveiu dela mai multi facatori de bine 2 fl. 40 cr., Basiliu Oniga 1 fl., Iacobu Ciuta 50 cr., Dumitru Ciuta 20 cr., Iosefu Ctuta 20 cr., Iacobu Doboca 40 cr., Andreiu Lazaru 50 cr., Condrace Tofeni 30 cr., Matrona C. Tofeni 20 cr., Iuonu Lupu 50 cr., Firóna I. Lupu 50 cr., George Olariu 20 cr., Iuonu Galbenu 20 cr., Catarin'a I. Galbenu 20 cr, Nastasie Gavrila Palagie 10 cr., Nastasie Stefanu Carculu 20 cr., Revec'a Leonu Popu 20 cr., Paraschiv'a Iosefu Ciuta 10 cr., Stefanu Iosefu Ciuta 10 cr., Macedonu Lazaricu 20 cr., Stefanu Ciocarla 20 cr., Stefanu Popu 1 fl., Ignatu Seni 1 fl. Sum'a totala 28 fl. 38 cr. v. a.

Rebrisióra, in 30 Iauuariu 1878.

Nicolau Moldovanu, colectantu.

Turd'a, Ianuariu 1878.

List'a Nr. 6. Prin colectant'a dómn'a Aureli'a Hatieganu, preotésa, din comunele Tritulu de susu si de de diosu: Aureli'a Hatieganu 50 cr. si 4 merindarie; Ioane Hatieganu, parochu 50 cr., Victoru Hatieganu 20 cr., Obregie Ludosianu 10 cr., Tom'a Suciu 20 cr., Ioanu Chisiu 10 cr., Simeonu Podariu 20 cr., Iosifu Siuteu 20 cr., Pavelu Sinpeleanu, jude com. 20 cr., Ioanu Covaciu 10 cr., Georgie Sebeni 30 cr., Simeonu Ludosianu 37 cr., Samoilu Muresianu, docente 20 cr., Davidu Podariu 10 cr., Iosifu Albonu 50 cr., Nicolae Covaciu 12 cr., Vasilie Gisc'a 10 cr., Ispasu Ludosiauu 20 cr, Demetriu Ciuclanu 50 cr., Pavelu Gisc'a, colectoru 50 cr., Mari'a Rosc'a 1 camasia, Nastasi'a Mischianu 1 frt. panza, Todosi'a Ludosianu 2 coti panza, Susan'a Ludosianu 2 coti panza, Mariutia Urcanu 2 ceti panza, Salomia Ludosianu 1 merindarie, An'a Ludosianu 1 merindarie, Mariuca Simpeleanu 1 merindarie, Todoric'a (Simpeleanu) Podariu 1 cotu de panza, Nastasi'a Moldovanu 1 cotu de panza, Susan'a Gisc'a 2 frust. panza, Gacia Suciu a Tomei 1 chindeu, Anic'a Podariu 1 cotu de panza, Marisca Podariu 1 chindeu, Paraschiv'a Siuteu 1 cotu de panza, Mariutia Podariu 1 frust. de panza, Catalin'a Podariu 1 cotu de panza, Anic'a Petrovanu 1 frust. panza, Nastasia Craiu 1 chindeu. Paraschiv'a Muresianu 1 chindeu, Susana Moldovanu 1 frust. panza, Oan'a Vaid'a 1 cotu panza, Mariutia Ludosianu 1 frust. panza, Mariutia Chiscu 1 cotu de panza, Todoric'a Sinpeleanu 1 cotu de panza, Paraschiv'a Muresianu 1 cotu de panza, Irin'a Sebeni 1 façia de perina, Si'a Vaida 1 chindeu. (Va urmá.)

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 16 Februariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.45	Oblig. rurali ungare .	76.—
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.50	„ „ Banat-Timis.	77.75
Losurile din 1860 .	111 60	„ „ transilvane.	77.—
Actiunile bancei nation.	795.—	„ „ croato-slav.	84.—
„ instit. de creditu	226.75	Argintulu in marfuri .	103.75
Londr'a, 3 luni. .	118 50	Galbini imperatesci .	5.60
		Napoleond'ori . . .	9.47½
		Marci 100 imp. germ. .	58.45

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.